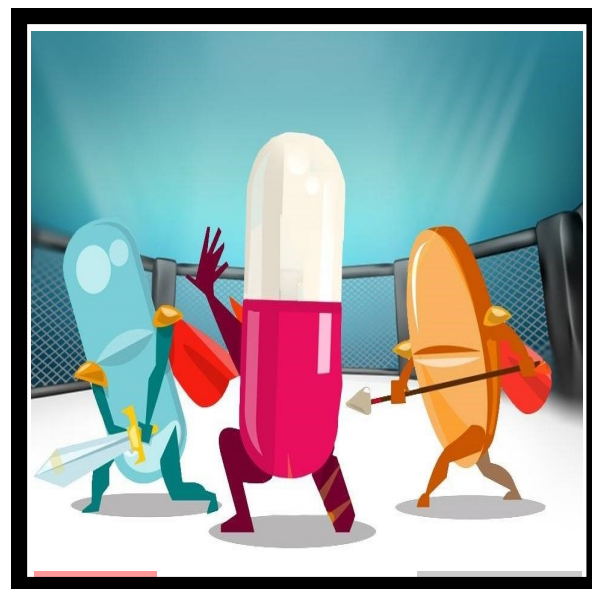

تداخلات دارویی مرگبار

DRUG INTERACTIONS

ایمنی دارویی

کارگروه ایمنی معاونت درمان
دانشگاه علوم پزشکی البرز

شهریور ۱۴۰۳

تعریف تداخلات دارویی:

تداخل دارویی زمانی رخ می دهد که شرایطی شامل دارو، فرآورده ی گیاهی یا غذا علاوه بر داروی اول (داروی اصلی) تجویز شود و عملکرد آن را تحت تاثیر قرار دهد.

تداخلات دارویی یکی از موارد زیر را در سبب می شوند :

۱. ساپرس نمودن پاسخ درمانی

۲. کاهش اثرات درمانی

۳. وقوع اثرات سمی و کشنده

!!!! انواع تداخلات دارویی مرگبار!!!!

۱. سرم رینگر خون و فرآورده های خونی

۲. سرم رینگر آمپول سفتریاکسون

۳. آمپول سولفات منیزوم کپسول آدالات

۴. سرم دکستروز آمپول اکسی توسین

۵. سرم دکستروز آمپول فنی توئین

۶. آمپول بی کربنات سدیم آمپول اپی نفرین

۷. آمپول بی کربنات سدیم آمپول دوبوتامین

۸. آمپول بی کربنات سدیم آمپول دوپامین

نکته: فاصله ی زمانی بین تزریق آمپول سفتریاکسون و سرم رینگر حداقل باید ۴۸ ساعت باشد، مابقی موارد نباید به صورت هم زمان فقط تزریق شوند.

تداخلات دارویی مهم

۱. الکل استامینوفن

۲. دیگوکسین وراپامیل

۳. دیگوکسین آمیودارون

۴. بتابلوکرها انسولین

۵. تیازیدها (هیدروکلروتیازید) لیتیوم

۶. ریفامپین داروهای ضد قارچ (کتوکونازول و ...)

۷. آنتی بیوتیک ها استروژن ها

۸. سالیسیلات ها (آسپرین)

کورتیکواستروئیدها

۹. وارفارین آمیودارون

۱۰. NSAIDs ضد انعقاد ها

۱۱. ونکومايسين ساير آنتی بیوتیک ها

۱۲. وارفارین فنی توئین

۱۳. پتاسیم کلراید اسپرونولاکتون

برخی از عوارض شایع تداخل داروهای که با هم مصرف کرده اید عبارتند از: حالت تهوع ، بهم ریختن معده، سردرد، سوزش معده و سرگیجه

عوارض جدی تر و گاه خطرناک تداخل دارویی عبارتند از: افت شدید فشار خون، نامنظم یا تند شدن ضربان قلب و تجمع سموم که به قلب یا کبد آسیب می رساند

بر اساس UpToDate

تداخلات به ۵ گروه A، B، C، D و X تقسیم می شود:

- A، B و C اهمیت بالینی خاصی ندارند.

- D: Modification Therapy Consider
به بیمار علائم بالینی بروز تداخل اعلام شود تا در صورت بروز دارو قطع شود و اقدام جایگزین در نظر گرفته شود.

مثال: تداخل فلوکونازول + آتورواستاتین

- X: منع مصرف مطلق!!!! راهی برای استفاده هم زمان وجود ندارد.

مثال: تداخل کلپیدوگرنل + آمپرازول

بر اساس Medscape

یکی از مهم ترین انواع طبقه بندی ها، طبقه بندی بر اساس شدت تداخلات دارویی است.

بر این اساس می توان تداخلات دارویی را به چهار سطح زیر طبقه بندی کرد.

1. موارد کنترااندیکه (contraindicated):
داروهایی که نباید همزمان با هم مصرف شوند.
2. موارد شدید (major):
که اثرات دارو تهدیدکننده ی حیات است و ادامه ی آن منجر به آسیب دائمی در بیمار میشود.
3. موارد متوسط (moderate):
که اثرات دارو ممکن است منجر به بدتر شدن شرایط بالینی بیماران و نیاز به درمان اضافی و اقامت بیشتر در بیمارستان شود.
4. موارد خفیف (minor):
به این صورت است که اثرات دارو معمولاً خفیف است و نتایج ممکن است غیرقابل توجه باشند و نتیجه ی درمان را به طور ویژه تحت تأثیر قرار نمیدهند.

مدیریت تداخلات دارویی:

جهت پیشگیری و ممانعت از ایجاد تداخلات دارویی، موارد زیر را در نظر داشته باشید:

1. انجام منظم تلفیق دارویی توسط ناظر دارویی بیمارستان
2. اخذ تاریخچه ی دقیق داروهای مصرفی در منزل از بیمار
3. دبل چک نمودن داروهای مورد استفاده در بخش ها از جهت تشابه ظاهری و اسمی
4. آموزش علائم خطر بروز تداخل به بیمار

منابع:

1. کتاب اصول اولیه در مراقبت های دارویی در داروخانه
2. کتاب Drug Interaction Fact
3. سایت های معتبر دانشگاهی

